

ประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วย ระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงราย

ดวงเดือน ราชคมภัก¹

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงราย กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยระหว่างโรงพยาบาล ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงราย จำนวน 30 คน กลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์การคัดออก โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงราย ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ระยะเวลาทดลองใช้ 3 เดือน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยเปรียบเทียบก่อนและหลังทดลอง ใช้สถิติ Independent t- test ผลการวิจัยพบว่า ความชัดเจนของคู่มือที่ใช้ในการการส่งต่อผู้ป่วย ความเหมาะสมของแนวทางการประสานงานระหว่างโรงพยาบาลก่อนส่งต่อผู้ป่วย ความพร้อมของบุคลากร ความเหมาะสมของการประเมินอาการผู้ป่วยเพื่อวางแผนการดูแลระหว่างการส่งต่อตามมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มโรคสำคัญ ความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงานตามระบบบริหารการส่งต่อผู้ป่วย แนวทางปฏิบัติในการรับและส่งต่อผู้ป่วยลดขั้นตอนการทำงานกระชับและรวดเร็ว ปฏิกริยาตอบรับจากผู้ป่วยญาติ ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจก่อนและหลังการทดลองพบว่า พยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.001$) ผลการศึกษาโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงรายสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อได้

คำสำคัญ: การส่งต่อ, พยาบาลวิชาชีพ, สมรรถนะ

¹ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงราย, E-mail: dratchakhom@gmail.com

The Effectiveness of Registered Nurse Competency Development Program on Patient Care during Transfer, Chiang Saen Hospital, Chiang Rai Province.

Duangduean Ratchakhom¹

Abstract

Quasi-experimental research aimed to study effectiveness of registered nurse competency development program on patient care during transfer at Chiang Saen Hospital, Chiang Rai Province. Sample size were 30 registered nurses in charge of inter-hospital transfer at Chiang Saen Hospital, Chiang Rai Province. Purposive sampling was determine based on inclusion and exclusion criteria. The registered nurse competency development program on patient care during transfer at Chiang Saen Hospital, Chiang Rai province, included 4 activities. The trial phase took three months. A questionnaire was used as the instrument for data collection. An independent t-test was used for data analysis to test the hypotheses and to compare the pre- and post-experimental sessions. The study found that patient care for common diseases is effective when specific standards are met. These standards include having a clear transfer handbook, suitable inter-hospital coordination guidelines, prepared personnel, and appropriate patient assessment for standard care planning. Additionally, quick and convenient operations, concise referral guidelines, and feedback from patients' relatives are essential components of quality patient care. For the comparison between the pre- and post-experimental satisfaction, it was found that satisfaction of registered nurses was significantly higher ($p < 0.001$). The results of the registered nurse competency development program on patient care during transfer at Chiang Saen Hospital, Chiang Rai Province, showed that the program could be applied to develop registered nurse competency in patient care during transfer.

Keywords: Transfer, Registered Nurse ,competence

¹ Expert professional nurse Chiang Saen Hospital Chiang Rai Province, E-mail: dratchakhom@gmail.com

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการออกแบบระบบบริการสุขภาพเพื่อให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการกระจายหน่วยบริการต่างๆ ให้สอดคล้องทั้งในเชิงภูมิศาสตร์และระดับความเฉียบพลันของอาการของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม โดยมีการจัดระดับการส่งต่อผู้ป่วยทั้งฉุกเฉินและไม่ฉุกเฉินให้สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพตามความจำเป็นได้อย่างเท่าเทียม มีความต่อเนื่องในการรับบริการสุขภาพ การพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยที่ผ่านมายังพบประเด็นปัญหาต่างๆเป็นระยะโดยพบชัดเจนมากยิ่งขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรทั้งด้านบริหาร บริการและระบบหลักประกันสุขภาพทั้งทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในระบบบริหารและบริการ จึงเกิดปัญหาสืบเนื่องมาและพบคุณภาพของระบบการดูแลรักษาพยาบาล เครือข่ายบริการสุขภาพที่ประกอบด้วยระดับชั้นต่างๆ ไม่เชื่อมโยงการส่งต่ออย่างติดขัดทั้งเรื่องการประสานงานระหว่างสถานพยาบาลต้นทางและสถานพยาบาลปลายทาง การติดต่อสื่อสารใช้เวลาในการติดต่อนาน รพพยาบาลและพนักงานขับรถไม่พร้อมเครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ขาดแคลนอัตรากำลัง ด้านการจัดการระบบข้อมูล การส่งต่อผู้ป่วยยังมีความไม่ชัดเจนก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน มีปัญหาในการปฏิบัติซึ่งความขัดแย้งบางประเด็นก็อาจทำให้โอกาสเสี่ยงในการเกิดความผิดพลาดสูงขึ้นเป็นสาเหตุทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นได้ทำให้มีการร้องเรียนและฟ้องร้องมากขึ้น ในการส่งต่อผู้ป่วยไปรักษายังสถานพยาบาลที่มีศักยภาพที่สูงกว่า ผู้ป่วยส่วนหนึ่งที่มีอาการไม่คงที่และอาจมีอาการเปลี่ยนแปลงทรุดลงขณะนำส่งได้และต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด พยาบาลส่งต่อเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยขณะส่งต่อต้องมีสมรรถนะในด้านต่าง ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติการพยาบาล ความสามารถในการสื่อสารกับญาติและโรงพยาบาลปลายทาง เป้าหมายคือ “ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม ปลอดภัย” (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน, 2557)

โรงพยาบาลเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด F2 เพียงให้บริการผู้ป่วยใน จำนวน 60 เตียง ระยะห่างจากตัวเมืองจังหวัดเชียงราย ระยะทาง 60 กิโลเมตร โรงพยาบาลเชียงแสนมีข้อจำกัดที่จำเป็นต้องส่งต่อ (Refer Out) ผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่า เช่น เกินศักยภาพในการบริการ ด้านการวินิจฉัย/รักษา การขาดเครื่องมือ ทางกายภาพบำบัด บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะหรือการทำหัตถการที่มีความซับซ้อนที่เกินความสามารถทำได้เฉพาะในโรงพยาบาลแม่ข่าย (โรงพยาบาลเชียงแสน, 2566) สถิติผู้ป่วยได้รับการส่งต่อเพื่อไปรักษาตัวโรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูงกว่า ปีงบประมาณ 2564-2566 จำนวน 4,249, 4,251, 3,074 ราย ตามลำดับ ผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อด้วยรถพยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์นำส่ง ปีงบประมาณ 2564 -

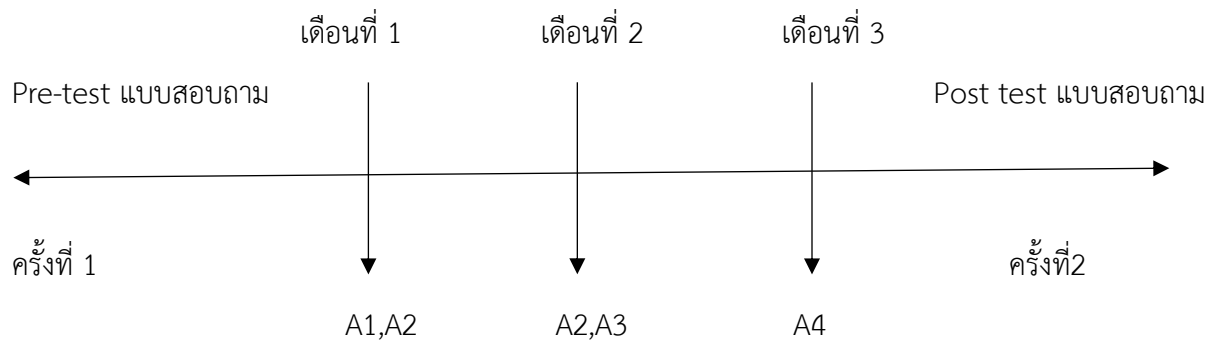
2566 จำนวน 1,530, 1,572, 1,498 ราย ปัญหาอุปสรรคในการส่งต่อ 2564 - 2566 ที่พบได้แก่ การเกิดอุบัติเหตุผู้ป่วยเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้นขณะส่งต่อ 3 ราย อุบัติการณ์การเสียชีวิตขณะส่งต่อ จำนวน 2 ราย อุบัติการณ์ผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงทรุดลงขณะนำส่งได้รับการดูแลไม่เหมาะสม จำนวน 52 ราย (โรงพยาบาล เชียงแสน, 2566) ซึ่งระหว่างนำส่งผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลปลายทาง ผู้ป่วยอาจเกิดอาการเปลี่ยนแปลงขณะนำส่งได้ ซึ่งปัญหาอุปสรรคในการส่งต่อของโรงพยาบาลเชียงแสนข้อที่สำคัญคือ พยาบาลส่งต่อ ขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน สาเหตุเกิดจากพยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยยังขาดความรู้ทักษะ ในการปฏิบัติการพยาบาล และขาดความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบุคลากรที่ทำหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยยังไม่ได้รับการประเมินและพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์และให้บริการที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลหัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินและนิติเวช กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลเชียงแสน มีความสนใจที่จะพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เพิ่มสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยให้ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ ความรู้ทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็ว เหมาะสม มีทักษะการสื่อสารและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อโรงพยาบาลเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดวิจัย

โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้

A1 หมายถึง กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ

A2 หมายถึง กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ

A3 หมายถึง กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ หลังการเสริมสร้างสมรรถนะ

A4 หมายถึง กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental research) แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) วิจัยระหว่างเดือนมกราคม - เดือนมีนาคม พ.ศ.2567

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานที่กลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 52 คน (โรงพยาบาลเชียงใหม่.ข้อมูลบุคลากรกลุ่มงานการพยาบาล.2566)

กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานส่งต่อผู้ป่วยโรงพยาบาลเชียงใหม่ จำนวน 30 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกได้แก่ 1) ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเชียงใหม่ไม่น้อยกว่า 1 เดือนขึ้นไป และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมจนครบทุกกิจกรรม เกณฑ์การคัดออก ได้แก่ 1) พยาบาลวิชาชีพที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งต่อผู้ป่วย 2) ไม่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจะใช้การตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามเกณฑ์การคัดเลือกและเกณฑ์การคัดออก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมทดลองคือ โปรแกรมการพัฒนาศมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงราย จังหวัดเชียงราย จำนวน 4 กิจกรรม

2. แบบสอบถามใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ส่งต่อผู้ป่วย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อระบบการส่งต่อผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย ความเหมาะสมของการจัดบุคลากรปฏิบัติงานในการส่งต่อผู้ป่วยความชัดเจนของแผนการปฏิบัติงานและการ มอบหมายงาน ,ความเหมาะสมของแนวทางการประสานงานระหว่างพยาบาลส่งต่อขณะอยู่บนรถพยาบาลกับโรงพยาบาลต้นทาง หรือปลายทาง ความพร้อมของรถพยาบาลที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การส่งต่อผู้ป่วย. มีความพร้อมของบุคลากรและมี ศักยภาพเหมาะสมกับผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรงต่างกัน,แนวทางปฏิบัติในการรับและส่งต่อผู้ป่วย ลักษณะคำถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับคือ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนน ความพึงพอใจ ตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ต โดยใช้ระดับการวัด ข้อมูลประเภท อันตรภาคชั้น 5 ระดับ ได้แก่ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์นี้สร้างขึ้นจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความตรงของเนื้อหา นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ คำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วย สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.898

การทดลองและการเก็บข้อมูล

โปรแกรมการพัฒนาศมรรถนะพยาบาลส่งต่อของพยาบาลส่งต่อโรงพยาบาลเชียงราย จังหวัด เชียงราย มีขั้นตอนการทดลอง ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง ด้วยการให้กลุ่มทดลองทำแบบ สัมภาษณ์คุณลักษณะส่วนบุคคล ความพึงพอใจต่อระบบการส่งต่อ หลังจากดำเนินกิจกรรมครบ 4 กิจกรรม แล้ว ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลหลังทดลองเช่นเดียวกับก่อนทดลอง

2. การทดลอง

กิจกรรมที่ 1 การประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก (Core competency) คือทักษะการสื่อสารและประสานงาน ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และ

สมรรถนะด้านวิชาชีพ (Functional competency) คือความสามารถในการประเมินอาการผู้ป่วยความสามารถในการให้การพยาบาลผู้ป่วยส่งต่อสีแดง (ประเภท 1 resuscitation)

กิจกรรมที่ 2 การเสริมสร้างสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย โดยมีการจัดทำแนวทางในการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน, มีการจัดทำแนวทางการประเมินอาการผู้ป่วยและแนวทางการดูแลผู้ป่วยส่งต่อสีแดง (ประเภท 1 resuscitation) มีจัดประชุมชี้แจงในการใช้แนวทางในการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉิน และแนวทางการประเมินอาการผู้ป่วยและแนวทางการดูแลผู้ป่วยสีแดง (ประเภท 1 resuscitation)

กิจกรรมที่ 3 การประเมินสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยหลังการเสริมสร้างสมรรถนะได้จาก แบบประเมินสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย

กิจกรรมที่ 4 การติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยโรงพยาบาลเชียงแสนจาก แบบประเมินอาการผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ ผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อ ได้รับการดูแล ตามมาตรฐาน มีความปลอดภัย ไม่เกิดอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ระหว่างการส่งต่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลองในด้านความพึงพอใจต่อระบบการส่งต่อผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ ใช้สถิติ Independent t-test โดยพิจารณาค่า P-value ที่มีค่าน้อยกว่า 0.05 หรือมีนัยสำคัญทางสถิติ (Significantly และรายงานผลเป็นค่า Mean differences, P-value และ 95% Confidence Interval (CI)

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (90%) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (40%) (Mean=36, S.D.=9.87, Range 23-54) มีสถานภาพโสด (50%) และจบการศึกษาระดับปริญญา (100%) ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ คือ หัวหน้าเวรและสมาชิกทีม โดยผลัดเปลี่ยนกัน (ในเวรเช้า/บ่าย/ดึก) (83.33%) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ทางต่อผู้ป่วย โรงพยาบาลเชียงใหม่ เชียงราย (n=30)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	10.00
หญิง	27	90.00
อายุ (ปี)		
20 – 30	6	20.00
31 – 40	10	33.33
41 – 50	12	40.00
51 – 60	2	6.66
Mean=36, S.D.=9.87, Min=23, Max=54		
สถานภาพ		
โสด	15	50.00
คู่ แต่งงาน/อยู่ด้วยกัน	12	40.00
คู่สมรสถึงแก่กรรม หม้าย/หย่า/แยก	3	10.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	30	100
ปริญญาโท	0	0
ตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่		
หัวหน้าเวร (ในเวรเช้า / บ่าย / ดึก)	1	3.33
สมาชิกทีม (ในเวรเช้า / บ่าย / ดึก)	4	13.33
หัวหน้าเวรและสมาชิกทีม โดยผลัดเปลี่ยนกัน (ในเวรเช้า / บ่าย / ดึก)	25	83.33

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพต่อระบบการส่งต่อ พบว่า ภายหลังจากทดลองพยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจต่อระบบการส่งต่อผู้ป่วย **เพิ่มขึ้น** เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value=0.002, t=-3.211) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อระบบการส่งต่อผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ ก่อนและหลังทดลอง

ตัวแปร	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	df	P-value	95%CI
	Mean	S.D.	Mean	S.D.				
ความพึงพอใจ	4.08	0.537	4.43	0.283	-3.211	58	0.002	-0.57 - -0.13
1. ความชัดเจนของคู่มือที่ใช้ในการส่งต่อผู้ป่วย	3.80	0.714	4.37	0.556	-3.428	58	0.001	-0.89 – -0.23
2. ความเหมาะสมของแนวทางการประสานงานระหว่างโรงพยาบาลก่อนส่งต่อผู้ป่วย	4.23	0.774	4.87	0.346	-4.093	58	0.000	-0.94 – -0.32
3. มีความพร้อมของบุคลากรและมีศักยภาพเหมาะสมกับผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรงต่างกัน	4.03	0.765	4.77	0.626	-5.064	58	0.000	-1.09 – -0.37
3. ความเหมาะสมของการประเมินอาการผู้ป่วย เพื่อวางแผนการดูแลระหว่างการส่งต่อตาม มาตรฐาน CPG เฉพาะโรค	4.10	0.712	4.77	0.430	-4.390	58	0.000	-0.97 – -0.36
4. มีประสิทธิภาพและมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วย กลุ่มโรคสำคัญ	4.10	0.662	4.77	0.430	-4.626	58	0.000	-0.95 – -0.37
5. ความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงานตาม ระบบบริหารการส่งต่อผู้ป่วย	4.03	0.556	4.77	0.430	-5.713	58	0.000	-0.99 – -0.47
6. แนวทางปฏิบัติในการรับและส่งต่อผู้ป่วยลด ขั้นตอนการทำงาน กระชับและรวดเร็ว	4.03	0.615	4.73	0.450	-5.032	58	0.000	-0.97 – -0.42
7. ปฏิกริยาตอบรับจากผู้ป่วย ญาติ	3.97	0.490	4.57	0.626	-4.133	58	0.000	-0.89 – -0.30

การอภิปรายผลและสรุปผล

ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย โรงพยาบาลเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ความชัดเจนของคู่มือที่ใช้ในการการส่งต่อผู้ป่วย ความเหมาะสมของแนวทางการประสานงานระหว่างโรงพยาบาลก่อนส่งต่อผู้ป่วย ความพร้อมของบุคลากรและมีศักยภาพเหมาะสมกับผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรง

ต่างกัน ความเหมาะสมของการประเมินอาการผู้ป่วย เพื่อวางแผนการดูแลระหว่างการส่งต่อตาม มาตรฐานCPG เฉพาะโรค มีประสิทธิภาพและมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วย กลุ่มโรคสำคัญ ความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ตาม ระบบบริหารการส่งต่อผู้ป่วย แนวทางปฏิบัติในการรับและส่งต่อผู้ป่วยลด ขึ้น ตอนการทำงาน กระชับและ รวดเร็ว ปฏิบัติการตอบรับจากผู้ป่วย ญาติ ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจก่อนและหลังการทดลอง พบว่า พยาบาลวิชาชีพมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value}<0.001$) สามารถอธิบายเหตุ ผลได้ ตามแนวคิดของ Herzberg (1959) คือ แรงจูงใจ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยจูงใจประกอบไปด้วย ความสำเร็จ ในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าและ 2) ปัจจัยค้ำ จุน ประกอบไปด้วย นโยบาย การบริหารขององค์กร การบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อน ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา สภาพการทำงาน เงินเดือนและความมั่นคงในงาน

หัวข้อที่มีความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยมากที่สุดคือ มีความพร้อมของ บุคลากรและมีศักยภาพเหมาะสมกับผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรงต่างกัน ($P\text{-value}<0.001$) และความสะดวก รวดเร็วในการปฏิบัติงานตามระบบบริหารการส่งต่อผู้ป่วย ($P\text{-value}<0.001$) สามารถอธิบายเหตุผลได้ว่า โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงแสน จังหวัด เชียงราย สามารถพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วยให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในการดูแล ผู้ป่วยและสามารถลดขั้นตอนในการทำงานและมีกระชับและรวดเร็ว ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่มีประสิทธิภาพและ มาตรฐานในการดูแลผู้ป่วย กลุ่มโรคสำคัญ ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ไกรวงศ์ ,รัตนา หลินุ่ม (2563) ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจในงานของพยาบาลทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก มี คะแนนเฉลี่ย 3.87 ± 0.36 ซึ่งด้านลักษณะงานมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (4.11 ± 0.42) ด้านค่าตอบแทนและ สวัสดิการมีคะแนน เฉลี่ยต่ำสุด (3.57 ± 0.70) คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด 3 อันดับแรกคือ 1) งานที่ทำเป็นงานที่มีประโยชน์ (4.59 ± 0.52) รองลงมา 2) ผู้ร่วมงานให้ความสนทนเป็นกันเอง และมี สัมพันธภาพที่ดีต่อท่าน (4.15 ± 0.57) และ 3) การได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ลาศึกษาต่ออบรม ดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้(4.01 ± 0.74) ส่วนปัจจัย ที่เกี่ยวข้องพบว่า กลุ่มงาน ตำแหน่งปัจจุบันและระดับการศึกษาสูงสุด มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานที่ ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ0.01

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย โรงพยาบาลเชียงแสน หลังจากเข้าร่วม กิจกรรมตามโปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพต่อการดูแลผู้ป่วยระหว่างส่งต่อ โรงพยาบาลเชียงแสน

จังหวัดเชียงราย ส่งผลให้ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งต่อผู้ป่วย มีศักยภาพที่เหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยและสามารถลดขั้นตอนในการทำงานและมีกระชับและรวดเร็ว ผู้ป่วยได้รับการดูแลที่มีประสิทธิภาพและมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มโรคสำคัญ ดังนั้น ผู้บริหารของโรงพยาบาลเชียงแสนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการจัดทำมาตรฐานการส่งต่อระหว่างโรงพยาบาลได้

เอกสารอ้างอิง

- คณะทำงานจัดทำคู่มือสำนักการแพทย์. (2555). คู่มือการปฏิบัติงานระบบการส่งต่อผู้ป่วยของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักการแพทย์.กรุงเทพมหานคร.
- ธำรงค์ดี คงคาสวัสดิ์. (2548). เริ่มต้นอย่างไรเมื่อจะนำ Competency มาใช้ในองค์กร (พิมพ์ครั้งที่6). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี ไทย-ญี่ปุ่น
- นารี แซ่อึ้ง. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์สังกัด กระทรวงสาธารณสุข (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การพยาบาล). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2549). การค้นหาและวิเคราะห์เจาะลึก competency ภาคปฏิบัติ.กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- มุสดี ปิติพรรณรงค์ และศุภรัตน์เอื้ออนุวงศ์. (2556). การพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยของโรงพยาบาล อุดรดิตถ์. งานวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์.
- พรพิไล นิยมถิ่น. (2561). ผลของการใช้แบบการบันทึก ทางการพยาบาลขณะส่งต่อผู้ป่วยที่พัฒนาขึ้นต่อคุณภาพการส่งต่อและความพึงพอใจของพยาบาล วิชาชีพ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย จังหวัดเลย, วารสารการแพทย์โรงพยาบาลอุดรธานี.
- พรทิพย์ วชิรดิolk, ธีระ ศิริสมุด, สินีสุข ชัยสิทธิ์. อนุชา เศรษฐเสถียร.(2559). การคัดแยกผู้ป่วยของแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉินในประเทศไทย. วารสารสภาการพยาบาล.
- โรงพยาบาลเชียงแสน งานเวชระเบียนและสถิติ .(2566). รายงานสถิติประจำปี2566.งานเวชระเบียนและสถิติ โรงพยาบาลเชียงแสน.
- สำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน.(2565). รายงานสถิติการแพทย์ฉุกเฉิน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม 2564 เข้าถึงจาก https://ws.niems.go.th/ITEMS_DW

สภาการพยาบาล. (2552). คู่มือการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายงานการพยาบาล.กรุงเทพฯ: กองการ
พยาบาลสาธารณสุข.